

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00
F: 01 400 53 21
E: gp.mizs@gov.si
www.mizs.gov.si

Številka: 013-5/2020/117
Datum: 7. 7. 2022

ZAPISNIK

8. seje Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo (v nadaljevanju: Svet)

Čas in kraj seje: 4. julij 2022 od 12:00 do 13.45 ure (MIZŠ, Kotnikova ulica 38, Ljubljana, sejna soba 503-504)

Prisotni člani Sveta:

dr. Klavdija Kutnar (predsednica), dr. Igor Žagar Žnidaršič, dr. Gregor Pobežin, dr. Milček Komelj, dr. Gregor Polančič, doc. dr. Gorazd Kovačič, Barbara Krajnc, Dare Stojan, Karmen Fortuna, Peter Minivojevič, Jonathan Samuel Rebetz, Rasim Čehić, dr. Zdravko Kačič, prof. dr. Boštjan Golob, dr. Boris Dular in dr. Mark Pleško.

Prisotni po pooblastilu članov Sveta:

prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat (po pooblastilu prof. dr. Gregorja Majdiča)

Odsotni člani Sveta:

dr. Štefko Miklavič (opr.), dr. Janja Hojnik, Jasmina Poličnik, Jože Smole, David Bohar (opr.), prof. dr. Gregor Majdič in dr. Peter Štih (opr.).

Drugi prisotni:

dr. Igor Papič, dr. Matjaž Krajnc, dr. Franci Demšar, dr. Tomaž Boh, Gašper Hrastelj, Duša Marjetič in sodelavci iz Sektorja za visoko šolstvo.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednice Sveta RS za visoko šolstvo in potrditev dnevnega reda
2. Pozdrav ministra dr. Igorja Papiča
3. Predstavitev UNESCO World Higher Education Conference 2022
4. Predstavitev aktivnosti v okviru Načrta za okrevanje in odpornost na področju visokega šolstva in znanosti
5. Razno

Ad 1. Pozdravni nagovor

Dr. Klavdija Kutnar, predsednica Sveta, je pozdravila vse prisotne. Omenila je, da se seja Sveta snema. Na željo člana dr. Kovačiča so člani Sveta soglašali s spremembo dnevnega reda oziroma z menjavo zaporedja 3. in 4. točke dnevnega reda, in sicer za pozdravno točko ministra dr. Igorja Papiča je sledila predstavitev aktivnosti v okviru Načrta za okrevanje in odpornost na področju visokega šolstva in znanosti.

Ad 2. Pozdrav ministra dr. Igorja Papiča

Minister dr. Igor Papič je pozdravil prisotne ter se zahvalil za njihovo udeležbo na tokratni seji v živo. Poudaril je, da je njegov namen, da poda nekaj osnovnih informacij glede načrtov novih gibanj

ministrstva v novem mandatu. Na področju visokega šolstva napoveduje prenovo zakonodaje visokega šolstva, pri čemer je potrebno pristopiti k organizacijski spremembi zakona. Pred samo pripravo krovnega Zakona o visokem šolstvu (v nadaljevanju: ZVIS) je načrtovano, da bodo pripravili krajšo novelo obstoječega ZVIS, predvsem v točkah, ki nam jih nalagata Ustavno in Računsko sodišče. V prvi vrsti gre za ureditev javne službe in zahteve za urejanje dvojne pravne subjektivitete članic univerze. Po vsebinski pripravi krajše novele ZVIS je načrtovano, da se formira delovna skupina za pripravo novega ZVIS.

Vežano na Resolucijo o nacionalnem programu visokega šolstva do leta 2030 (v nadaljevanju besedila: ReNPVŠ30) je poudaril, da se že pripravlja akcijski načrt in da je potrebno razmišljati o uveljavitvi koncepta preverjanja evalvacije na tri leta. Izpostavil je, da se v tem trenutku pokrivata ReNPVŠ30 in priprava nove visokošolske zakonodaje, pri čemer ga veseli, da bo lahko ReNPVŠ30 kot krovni dokument, iz katerega bomo izhajali pri pripravi ZVIS.

Ad 3. Predstavitev aktivnosti v okviru Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) na področju visokega šolstva in znanosti

V nadaljevanju je dr. Tomaž Boh, generalni direktor Direktorata za znanost, predstavil aktivnosti v okviru ukrepov Načrta za okrevanje in odpornost na področju znanosti (ppt predstavitev v prilonki). Poudaril je, da sta področji visokega šolstva in znanosti tako prepleteni, da ni mogoče govoriti o dveh različnih področjih posebej, kot je zapisano v programu. Izpostavil je, da ko govorimo o financiranju področja, je mehanizem za okrevanje in odpornost eden od komplementarnih mehanizmov in bo v prihodnje ključnega pomena. Poleg mehanizmov za okrevanje in razvoj je zagotovo pomembna tudi perspektiva kohezijskih sredstev in sklad za pravičen prehod. Znotraj NOO sta pomembna dva okvirna pogoja, pri čemer sta vezana na digitalni prehod in na zeleni prehod. Na področju raziskav, razvoja in inovacij (RRI) sam instrument delimo na dva ključna dela, in sicer na reformni del in na naložbeni del v NOO. Nekaj aktivnosti v zvezi z reformo je bilo že storjenih, predvsem sprememba zakonodaje, vzpostavitev skupnega operativnega programskega odbora. Čaka pa nas še okrepitev izvajalskih agencij, okrepitev podpornega okolja že vzpostavljenih subjektov in mrež ter razvoj sistema evalvacij. Ključno pri naložbah v okviru RRI so raziskovalno-razvojni konzorcijski projekti, podpora zelenemu prehodu in digitalizaciji. Za reforme in naložbe je namenjenih 47,5 mio EUR brez DDV. Obenem pa je skoraj 22 mio EUR namenjenih področju digitalizacije, pri čemer je namen institucijam omogočiti enega izmed pomembnih elementov za mednarodno konkurenčnost, in sicer financiranje močnih optičnih povezav, vzpostavitev dveh novih podatkovnih središč za shranjevanje podatkov za potrebe dostopnosti in prilagoditev 20 javnih raziskovalnih organizacij v Sloveniji za delovanje po načelih odprte znanosti. Izpostavil še je, da bo kohezijski del tisti, ki bo pokril področja oz. uravnotežil manko, ki niso zastopana v NOO.

Duša Marjetič, vodja Sektorja za visoko šolstvo, je predstavila Načrt okrevanja in odpornost za področje visokega šolstva, v katerem sta dva sklopa aktivnosti:

1. V sklopu digitalne preobrazbe javnega sektorja je bil 29. 6. 2022 objavljen poziv za nakup opreme v podporo digitalizaciji visokošolskega študijskega procesa v javnih zavodih in vzpostavitev informacijske podpore administrativnim procesom na VŠZ¹ s predvidenimi sredstvi 9,5 mio EUR iz Mehanizma za okrevanje in odpornost (ter dodatnimi sredstvi za DDV).
2. Dva med seboj povezana projekta Reforma visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0 (sistem, ki je odziven na potrebe iz okolja in ustvarja visokokvalificirano delovno silo za poklice prihodnosti) in Investicija: Izvajanje pilotnih projektov, katerih rezultati bodo podlaga za pripravo izhodišč za reformo visokega šolstva za zelen in odporen prehod v

¹ <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/poziv-za-oddajo-vloge-za-projekt-nakup-opreme-v-podporo-digitalizaciji-visokosolskega-studijskega-procesa-na-javnih-zavodih-in-vzpostavitev-informacijske-podpore-administrativnim-procesom-na-vsزدodaj-javna-objava/>

Družba 5.0. 16. 6. 2022 je bil izveden poziv javnim visokošolskim zavodom za oddajo vloge za projekt Pilotni projekti za prenavo visokega šolstva za zelen in odporen prehod². Razpisanih je bilo 56,5 mio EUR iz Mehanizma za okrevanje in odpornost.

Reforma in investicija se dopolnjujeta. V okviru reforme so bile pripravljene *Smernice za prenavo visokošolskega strokovnega izobraževanja z načrtom za implementacijo pilotnih projektov*³ (v nadaljnjem besedilu: smernice). Smernice vsebujejo cilje in usmeritve, ki jih morajo v obdobju 2022 - 2025 nasloviti visokošolski zavodi v okviru projektnih projektov. Na podlagi rezultatov in spoznanj pilotnih projektov bodo do leta 2026 pripravljena *Izhodišča za vlaganje v zeleno, odporno, vzdržno in digitalno povezano visoko šolstvo*, ki bodo podlaga za sistemske spremembe visokega šolstva na treh nivojih: vsebinskem, normativnem in infrastrukturnem.

Cilj reforme je zagotoviti večjo prilagodljivost, odpornost in odzivnost visokega šolstva na potrebe okolja in posledično izboljšati relevantnost njegove vloge za gospodarsko okrevanje, zvišanje produktivnosti, spodbujanje kohezije in uravnotežen družbeni, okoljski in gospodarski razvoj. Fokus reforme je na prenavi visokošolskega strokovnega izobraževanja, vendar le-to ni mogoče brez hkratnega naslavljanja celotne prve stopnje (torej univerzitetnega in visokošolsko strokovnega izobraževanja) ter prehoda na drugo stopnjo, kar je poudarjeno tudi v smernicah, ki naslavlajo zeleni in digitalni prehod ter vzpostavitev visokošolskega vseživljenjskega učenja, kjer je poudarek na vzpostavitvi ekosistema v podporo mikrodokazil.

Minister dr. Papiča je dodatno poudaril, da Družbe 5.0 ne more biti brez univerzitetnega študija.

V razpravi, ki je sledila, je prof. dr. Kačič poudaril, da morajo biti univerze odzivne in povezane z okoljem. Izpostavil je, da z NOO vzpostavljamo sistem, s katerim bomo začrtali posamezne vsebine, za njihovo definiranje pa je nujno potreben dialog in sodelovanje z gospodarstvom in okoljem. Meni, da bi lahko gospodarstvo v večji meri vstopilo v okolje univerz in si tako zagotovilo kvalitetne kadre.

Barbara Kranjc je opozorila, naj se visoko šolstvo uči tudi iz izkušenj douniverzitetnega šolstva pri prilagajanju in odzivanju gospodarstvu. Ne želimo si vpeljati sistema, katerem bi del izobraževanja izpeljali v podjetju, nato pa takih podjetij, v katerih bi to lahko izpeljali, ne bo. Poudarila je, da je treba razmišljati tudi o sistemu financiranja tistih, ki se bodo vključevali v visoko šolstvo po novih poteh.

Dare Stojan podpira poziv, da bi se slovensko gospodarstvo v čim večji meri vključevalo v pilotne projekte, zato naproša za sodelovanje z gospodarstvom in da ni zaprtega tipa.

Na predlog dr. Marka Pleška se članom Sveta posreduje v vednost Poziv za oddajo vloge za projekt Pilotni projekti za prenavo visokega šolstva za zelen in odporen prehod.

Prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat je izpostavila, da so imeli na Univerzi v Ljubljani zadržke pri fokusiranju na visokošolsko strokovno izobraževanje, saj menijo, da so prvo- in drugostopenjski program nosilci razvoja in prehoda v trajnostno družbo in Družbo 5.0. Poudarila je, da so se na Univerzi v Ljubljani oprli na mikrodokazila, ki so povezovalni člen med strokovnimi programi in prvo- in drugostopenjski programi. Z mikrodokazili bodo testirali, kako lahko prožneje odprejo študijske programe. Poudarila je tudi, da mikrodokazil ne smemo locirati samo za potrebe gospodarstva, ampak na širše družbene potrebe, s poudarkom na interdisciplinarnosti. Na odgovor na sodelovanje z gospodarstvom je izpostavila, da univerze postajajo inovativna učna okolja oziroma prostor, ki se odpira navzven in vabi gospodarstvo ter druge deležnike k sooblikovanju kompetenc in veščin. Potreben je razmislek, kako bi implementirali izpostavljene vsebine strategij evropskih

² <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/poziv-za-oddajo-vloge-za-projekt-pilotni-projekti-za-prenovo-visokega-solstva-za-zelen-in-odporen-prehod-2/>

³ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Visoko-solstvo/Javni_razpisi/NOO_poziv_reforma/2022-06-14_Smernice_v1-3.pdf

univerz. Potreben je prožen sistem akreditiranja, vendar ne na škodo kakovosti študijskih programov, ki pa morajo biti odzivni in dinamični. Omenila je še, da sodelovanje z okoljem zahteva tudi prožnejše habilitacije in, da bo treba več pozornosti nameniti vstopanju raziskovalcev v pedagoški proces.

Predsednica dr. Kutnar je izpostavila, da je MIZŠ pripravilo Smernice za pripravo pilotnih projektov izredno kakovostno, kot skupni povzetek vseh strategij in usmeritev EU, zajetih na okoli 40 straneh, pri čemer meni, da bo univerzam prišle še kako prav v nadaljnjih aktivnostih tako za raziskovalni del NOO kakor tudi pri prijavih na razpise EU.

Ad 4. Predstavitev UNESCO World Higher Education Conference 2022

Predsednica Sveta je uvodoma podala informacijo, da so se konference poleg nje udeležili še naslednji delegati: Mateja Robič, dr. Franci Demšar in Andrej Pirjavec. Ob tej priložnosti se je MIZŠ in UNESCO zahvalila za dano priložnost, saj je bilo izjemno vsebinsko polno in koristno za nadaljnji razvoj visokošolskega prostora.

Gašper Hrastelj, direktor Urada za UNESCO in generalni sekretar Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, je izpostavil, da UNESCO na področju izobraževanja oznanja tri glavne globalne dogodke velikega pomena. Prva konferenca se je odvijala maja v Barceloni, naslednja CONFINTEA je potekala juniju v Maroku in svetovni vrh na področju douniverzitetnega izobraževanja, ki je na ministrski ravni potekala pretekli teden v Parizu, na ravni predsednikov držav in vlad pa bo potekala septembru v New Yorku. Slovenija je bila pozvana, da pripravi posvet na nacionalnem nivoju, ki so ga hibridno izvedli marca. Zahvaljujoč veliki udeležbi visokošolskih civilnih in javnih zavodov, predstavnikov študentskih organizacij in drugih pri pripravljanih anketah, ki so jih posredovali organizatorju konference, bodo rezultati ankete uporabljeni pri zasnovi končnega zaključka te konference. UNESCO ima namen po zaključku konference izvesti še eno združenje vseh deležnikov visokošolskega področja v jesenskih mesecih, pri čemer bi preučili rezultate konference in jih dali na voljo širnemu svetu.

Gospa Mateja Robič, zaposlena v Sektorju za visoko šolstvo, je podala informacije o udeležbi na konferenci z naslovom »Preoblikovanje vloge in položaja visokega šolstva za trajnostno prihodnost«, ki je potekala od 18. 5. 2022 do 20. 5. 2022 v Barceloni. Udeležilo se je 1800 delegatov iz 130 držav. Konferenca je bila vsebinsko in geografsko izredno bogata. Vsebinsko je bila razdeljena na 10 krovnih tem, in sicer vpliv COVID-19 na visoko šolstvo, visoko šolstvo in cilji trajnostnega razvoja, vključevanje v visokem šolstvu, kakovost in ustreznost programov, akademska mobilnost v visokem šolstvu, upravljanje visokega šolstva, financiranje visokega šolstva, podatki in ustvarjanje znanja, krepitev sinergij z mednarodnim sodelovanjem in priprave na prihodnost visokega šolstva. Ob zaključku konference je UNESCO predstavil načrt za visoko šolstvo za naslednje desetletje z naslovom »BEYOND LIMITS, New Ways to Reinvent Higher Education«. Načrt je odprt za izboljšave, UNESCO sprejema prispevke, končna različica bo predvidoma pripravljena v novembru.

Povezava na roadmap:

<https://cdn.eventscase.com/www.whec2022.org/uploads/users/699058/uploads/69c2df623079c3845e236c56ba2d7a8aa21b3d75489e28c7910226f24f7989aec7aae05a23f31fae4587aeb4be088f99dccd.6282b2a95281d.pdf>.

Povezava na posnetke vseh panelov (geslo: demo):

<https://whec2022.net/program.php>

Ad 5. Razno

Predsednica je podala informacijo, da je pred kratkim evropska komisarka Marie Gabriel ustanovila evropsko mrežo inovativnih visokošolskih institucij. V mreži je 35 članic. Mreža institucij ima nalogo, da do 1. 12. 2022 pripravi akcijski načrt implementacije strateških ciljev iz agende. S strani Slovenije je vključena Univerza na Primorskem. Univerza na Primorskem bo svoj pogled usklajevala v okviru Rektorske konference, prav tako tudi z MIZŠ. Meseca decembra, ko bo sprejet akcijski načrt, bo priložnost implementacijo strateških ciljev, predvsem povečanja vključevanja univerz, v področje inovacij, pri čemer pa bodo iskali pilotne države za prezentacijo.

Naslednja seja bo predvidoma meseca septembra. Glavna tema seje bodo akcijski načrti za ReNPVŠ30.

Seja se je zaključila ob 13.45 uri.

Zapisala:
mag. Katja Perme

Dr. Klavdija Kutnar
PRESEDNICA

Priloga zapisnika:

- Priloga 1: Ukrepi na področju znanosti in raziskav v okviru Načrta za okrevanje in odpornost

Poslati:

- članom Sveta RS za visoko šolstvo
- dr. Igor Papič, minister
- dr. Matjaž Krajnc, državni sekretar
- Duša Marjetič, vodja Sektorja za visoko šolstvo
- dr. Tomaž Boh, generalni direktor Direktorata za znanost
- Gašper Hrastelj, Direktor Urada za UNESCO in generalni sekretar Slovenske nacionalne komisije za UNESCO
- dr. Franci Demšar, NAKVIS
- Sektor za visoko šolstvo
- SOJ, MIZŠ